

א) מיר טו; ב) יתקן להיות דלמיר רב אושעא אכל דלא מלינו רב אושעא כנתימא כהילא אף על פי שהא סידר צבינות גם ר' יוחנן סמך לא מוכר כנתימא בשום מקום וכן הנה בגליון במיר (טו: א); [לעיל סט. ושי"ג, ד] רש"ל מ"ו; (ט) וירקא (טו); (י) ויטובל ויטהר לערב (רש"ל); (י) ויטע תוספתי' נדה ג. ד"ה ספרות ועוד שם ע"פ: ד"ה כרואה ומו"ק ומו"ק: כ' ד"ה ספירה ומו"ק: מ"ה י' ד"ה שני' ותוספות מיר נ"ז. ד"ה וזכא,

גליון הש"ס

גמ' וקסבר אין שוחטין וזורקין. עיין לקמן גמ' פ"א מוס' ד"ה לא קשאו:

מוסף רש"י

בשני שלה. כעבר ראה ביום שמיני ועד שג' ראה ביום תשיעי שהא שומרת כנגדו לדע' אם מראה בני' ימים ג' ראוה וזכא וזה (נד"ו טו); אינה אובלת. כפסק דעושה היא אע"ג דלעה אובלת פטורה מלגשות פסק שני דלמיתא פסחים לא משיעבא (שם). זב בעל שתי ראוה. בין ביום אחד בין בשני ימים כדלמירין סתם (צ"ק טז). מלה הכתוב את הוצ' כדלמיתא דמתיב וזכא מתיב טומאתו ביום, וזכא הוצ' מימם, דמתיב וזכא כי יוצ' זב וזכ' דמה ימים רבים, מיעוט ימים שיש רביע' שלשה (נד"ו טו). בשבועי שלה. אף בין זכ' רואה שמים לרואה שג' אלא קרנן, כענין שג' מונה ז' ומנה ז' קרנן ובעל ז' מונה ז' ואלו מנה קרנן, לתי' נקט בעל שתי ראוה ושומרת יום משום דלאו בני קרנן נינהו, דעל דני' דעני קרנן לא מלי' למשטח עלייהו בשבועי משום דלא מלי' אכלי פסח עבר, דכפרת קרנן דעני ללמתי' בשמיני מעטפת להו כדק"ל ויבמות עד; היח' כפרו אובל כדקדוש (נד"ו טו).

מוסף תוספות

א. על טומאת התהום דויבה. תוס' שא"ן. ב. דלא סבירא לן כר' יוסי אלא. שם. ג. דאי איכא שימור היכי מייחבי קרבן הא שמו לא תראה ער. ד. כולומר שפתחלת לראות שעה גדולה כמערב יום ורואה עד הלילה. שם. ה. משמע בהדיא דמחזי היום הבא שיעלה שימור פריק. שם. ו. [וינמא וכו' כמותאי אמרה לשמעתי. תוס' מ"ה עב. ד"ה כרואה. ו.] בהתם בחילת החשבון, החילת ספירת ויבדת, ולשם דראי אין לנו לבנות סוף היום כמבנה. תוס' שא"ן. ח. הכא אין דין כלל ק"י. שם.

ביצד צולין פרק שביעי פסחים

בשני שלה. עדיין ספק הוא שמה תראה יום זה ויטרף עם אחמול ותראה גם מחר והוא להו שלשה והוא לה זכה גמורה ואם לא תראה תהיה לערב: **אינה אובלת.** שהרי לריכה להיות עוד מחר שומרת יום כנגד יום: **ופטורה מלגשות פסח שני.** קס"ד כיון דבשעת שמיטה

וזריקה ספק הוא מראה לין מטומאת התהום דזיבה ואע"ג דליגלאי מילתא למפרע שנטמאה ודאי צטומאת התהום: **מכאן ולהבא היא מטמאה.** שומרת יום כנגד יום שספירה קלת היום וטובלה טהורה מטומאה של אחמול וכי הדר חזיא צו ביום מטמאה מכאן ולהבא ותמיה מחר שומרת יום כנגד יום הלכך זריקה ושמיטה טהורה מעלימא הוא. ורבנן פליגי עליה ואמרי דכי חזיא ליגלאי מילתא למפרע דזיבה היא וחדא טומאה היא ובשעת שמיטה ספק הוא וחיובת כפסק שני. ולקמיה פריך כיון דלרבי יוסי כל חד וחד טומאה באנפי נפשיה הוא היחך מטרפיה לזיבה לעומת זכה גדולה: **צעל שמי ראוה.** דלילו צעל ג' ראוה לא חזי למיכל לאורחא עד שיצא קרבנותיו צח' ובשמיני נמי לא מלי' למינקט ומיתני ואח"כ ראה מטומא משכב ומושב למפרע דיון דינא מויבה ראשונה לשעה שהיא ראוה לקרבן היא לא הך זיבה אחרתי ומושב ומשכב שמהמחול לאחר צבילה ועד הנה טהור למפרע אפילו טבל צו' שחריט: משכבות ומושבות שלאחר טבילתו טמאין שהרי סת' מניינו והרי הוא כמתחלתו דכתיב (ויקרא טו) וקסר לו בשעת ימים והרי אינן. ומדקמתי נמי בשומרת יום למפרע אלמא נמי למפרע טומאה אפ"ה פטר לה מפסח שני ש"מ טעמא משום דטומאת התהום הוי. ומשכבות ומושבות רבותא נקט להו מפני שהן אב טומאה לטומא אדם ובדבר זה זכ' חלוק משאר טמאין: **מדרבנן.** אכל מדאורייתא לא מטמאו אלא מכאן ולהבא לא הזכ' ולא שומרת יום בשני דמקלת יום עולה להן לסיפירתן הילכך לגבי פסח טהורין מעליה הוי: **אכל הרואה זכ' כו'.** לא ידענא איכא קאי אכל: **סופר את שלפניו.** כל ספורין שספר

ורכין לספור ז' אחרים: וא"ל רבי יוחנן לא יספור אלא יומו. ויחזור ויספור יום א'. והיון אמילתיה דר' יוחנן מה נפשך אי למפרע מטמא דאין מקלת היום עולה לו ולא נגמרה ספירתו: **כולהו נמי נספור.** דכתיב (וי) וספר לו ז' ימים לטהרתו טהרה אחת לכולן שלא תהיה שומרת מפסקת ציניהן בנס' נדה (דף ג): ואם מנה לסירווגין כי הכא שימור יומו ושלפניו למחר מנאלת הפסקה ציניהם: **ואם מלאן ולהבא מטמא.** שעלתה לו מקלת היום וגמרו ספורין שלו: **יומו נמי לא נספור.** אלא הרי הוא כרואה ראשונה של זיבה אחרת ואין זה אלא טומאת ערב ויטובל לערב ויטהר (דק"ל ראה ראשונה של זכ' קרי בעלמא הוא בנס' נדה (דף עב): **אלא.** ה"ק ר' יוחנן לא יספור ולא יומנו כלומר אפילו יומו לפי שכבר עלתה לו מקלת היום ככולו ושלמו ספורין שלו ויאל מכלל זיבה: וא"ל. ר' אושעיא לרבי יוחנן: ר' יוסי קאי כווסף. דס"ל נמי מלאן ולהבא הוא מטמא מדפטר ליה לעיל מפסח שני אלמא קסבר ר' אושעיא למפרע דר' יוסי מדרבנן קאמר:

והא ר' יוסי כו'. מקנא דמילתיה הוא ולא משום קשיא מייחיה לה: **השאל דאמר מכאן ולהבא מטמא.** ולא משכחת טומא' התהום דזיבה: **בלבד.** דקמתי לעיל למעוטי מאי ע"כ למעוטי שרץ תוקמא וזכאן כדלמיר לעיל (פ'): **דלילו בצעלים לא מהני שרץ וקאמר דצטומאת התהום דמת מיהא הותרה לו: אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ.** ואשמעינן דטומא' התהום נמי דחיה ליה: **היכי משכחת לה.** כיון דחיה ליה מקלת היום עולה לה לסיפירתה ומכאן ולהבא מטמאה הו"ל כל יומא טומאה באנפי נפשה: **בשופעת.** כל שלשה רזופין דלא הוה לה מנינא כלל: **אי נמי ברואה שני צה"ש.** כלל תחלות הימים היו צטומאה דאין כאן ספירה כלל. ובשני בין השמשות סגי דאיכא טומאת ג' ימים רזופין כגון צה"ש של ע"ש יש כאן סוף ערב שבת ותחלת שבת ובין השמשות של מחר שהוא סוף השבת ותחלת א' צבנת הרי ג' ימים רזופין ואין כאן תחלת יום טהור שיעלה לסיפירה ולפי הדברים למ"ד מקלת היום ככולו תחלת הלילה עולה לסיפירתה וא"כ עלות השחר מדאיטריך למנקט בין השמשות ולא נקט משכחת לה בצרואה צבילות: **בסמיה.** כל השנה ואלוהי דמאן דאמר טומאה דחיה היא צביבור קבועי רב יוסף הכי אי אילטריך להדר אכהן טהור משום טומא' התהום אי לא ואלוהי דמ"ד לקמן (ע"ב) צטומאת התהום מרזי לין גבי נזיר ועושה פסח אפי' לכתולה כגון שנודע לו לפני זריקה: **בקרצנוסיהו.** דנזיר ועושה פסח: **במקום שלא הותרה לו טומאה ידועה.** כלל כגון נזיר ועושה פסח שהן קרבנות יחיד: **מקום שהותרה לו טומאה ידועה.** היכא לתיב טהורין:

אין

פא.

לאן משום דסבר דציין מרצה. תימה לרשב"א מנ"ל דילמא הא דפטורין היינו משום דסבר דנשים בשני רשות ואור"י דבהדיא מוכח לקמן סוף פרק האשה (דף טז): **לרבי יוסי סבר נשים בשני מוצה:** **קסבר רבי יוסי מבאן ולהבא היא מטמאה.** פי' ואנן

סבירא לן כרבנן דלמפרע מטמאה וא"מ כי ס"ד נמי דטעמא דרבי יוסי משום דסבר לין מראה^א מאי פריך לימא^ב דס"ל כרבנן וי"ל שלא רצה לעשות מחלוקת חדשה שלא מלינו תנאים חלוקים כך אכל בלמפרע הוא מטמא מלינו תנאים צביליה נדה (דף עב). **אמתני' דטעלה יום שלאחריו** ושימשה: **אי נמי כגון ראתה שני ימים בין השמשות.** מדלג משני צרואה צבילות משמע דספירת לילה היא ספירה וכן פי' בקונטרס וקשה לרבי"א דמנן פ' שני דמגילה (דף כ.) וכן שומרת יום כנגד יום לא מטבול עד הנך החמה ומסיק בגמ' קמ"ל כיון דצעי שימור שימור ציממא הוא וכן צביליה נדה (דף עב). **אמר ושוין צרואה תוך י"א יום וטבולה לערב** ושמשה שטמאים משכב ומושב וחיובין בקרבן משמע אפילו לא ראתה אח"כ ומשום דצבילה לא חשיב שימור ג' וי"ל דודאי ספירת לילה לא היא ספירה ומי"מ לא מלי' לאוקמא צרואה צבילות משום דכיון דסבר רבי יוסי מקלת היום שספירה צביליה הוי ככולו ה"ה אס' פסקה צחאי היום שיעלה לה שימור סוף הנשאר לך מוקי בשופעת^ד שלא היה סוף היום צטהרה א"י צרואה שני בין השמשות וליכא למימר שיעלה לה אמצע היום שימור דלא אמר מקלת היום ככולו אלא או תחלתו או סופו אכל אמצע לא הו"ל איתא כהדיא צביור צפ"י (דף טו). **דקאמר ורבי יוסי זכה גמורה היכי משכחת לה כיון דחזאי פלגא דיומא אידך פלגא סליק לה שימור^ה ומשני כגון דחזאי תלתא יומי סמוך לשקיעת החמה דלא הוה שהות ציוס דסליק לה ממנינא ותלתא יומי לאו דווקא דלראיה שליטת לא חיישין שמהא סמוך לשקיעת החמה מאחר שכבר ראתה שני ימים סמוך לשקיעת החמה וצביליה תראה צחיוו שעה שמהיה**

צבילה וצלבד שמהיה קודם היום שלא יעלה לה שימור תחלת יום ג' וא"מ והא אמרינן בפרק צנות כותים (נה דף ג.) דכותית יום שפוסקת וספרתו למנין שבעה הא רבי יוסי נמי סבר הכא סוף היום ככולו וי"ל דלא אמר סוף היום ככולו בתחלת חשבון אלא דוקא בסוף חשבון כי הכא כגון זכ' בשבועי או שומרת יום כנגד יום שאין לה למנות יומא' וסוף חשבון סמוך חשבון אית לן למילף ולא מתחלת חשבון ואשכחן חילוק בין תחלת חשבון לסוף חשבון צפ"ק דר"ה (דף י.) נדה עולה לה סוף היום בתחלתה ואין תחלת היום עולה לה בצופה אע"ג דהתם הוי איפכא מסדרנתו^ו:

אמר רבא ק"י כו' מקום שהותרה לו טומאה ידועה אינו דין שהותרה לו טומאת התהום. וא"מ וימא דזו מיהא טומאה ידועה לא הותרה אלא היכא דלא אפשר ה"ע טומאת התהום וי"ל דעדיפא פריך אפילו לר' טרפון דלית ליה דיו היכא דמיפריך ק"י (צ"ק ד' כה).^ז

לרש

התהום כדנתן נטמא טומאת התהום, הציין מרצה, צבור שהותרה להם לטומאה ידועה, שנאמר איש איש כי יהיה טמא לנפש, איש נדחה לפסח שני ואין צבור נדחה לפסח שני.

עין משפט נר מצווה

סו א מ"י פ"ה מהל' משכב ומושב הלכה ט: **כה ב מ"י פ"ו מהל' ק"פ הלכה ג:** **כז ג מ"י פ"ג מהל' ממוסרי כפרה הלכה ט:**

רבינו הגנאל

בשני שלה ואחר כך ראתה, הרי זו אינה אובלת ופטורה מלגשות פסח שני. ושניין קסבר רבי יוסי שחזרה היתה ביטות וזריקה ונפטרה ומכאן ולהבא מטמא כלומר משעה שראתה היא טמאה. איני דר' יוסי סבר מכאן ולהבא מטמאה, והתניא רבי יוסי אומר זב בעל שתי ראוה ששחטו וזרקו עליו בשבועי שלי, וכן שומרת יום כנגד יום ששחטו וזרקו עליה בשני מטמאין ומשכב ומושב למפרע. ושניין מאי למפרע דקמתי מדרבנן. ודייקין דמתני' ר' אושעיא זב שראה זכ' בשבועי, שילו סותר את שלפניו, וכל מה שנגעו באותן ששתי ימים בלול טמאין. ורבי יוחנן אמר לא יספור אלא יומא, א"י"פ שלא ראה סמוך לשקיעת החמה סתר היום כולו ובחוקה טמא הוא מן הבוקר ללומר כל מה שנגע היום כלו נטמא. ואקשינן לר' יוחנן מאי דעתך אי למפרע הוא מטמא יספור הימים בלול אי מבאן ולהבא אפילו יומא לא יספור. ושניין כך אמר רב יוחנן לא יספור ולא יומא אלא משעה שראה. ואמר לו רבי אושעיא רבי יוסי קאי כותין, ש"מ דרבי אושעיא סבר דהאי דמטמא בזב בעל שתי ראוה ובשומרת יום כנגד יום למפרע מדרבנן, דאי מדאורייתא טהור מליא הוא מראמרין ליה לרבי יוחנן דאמר אינו סותר ולא יומא רבי יוסי קאי כותין. והושא דאוקמנא לר"י מכאן ולהבא היא מטמאה [למת לבדן] למעוטי מאי, ופטור מנה בתחלת היום וטומאת התהום. ודיחין לא לעולם בבעלים דפסח וקסבר אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ. ואיצטריך קרא או בדרך רחוקה דשמעינן מיניה או בדרך חוקה למעוטיה מטומאת התהום. ולר' יוסי לא משכחת לה זכה גמורה אלא בשופעת דם בלא הפסקה בין יום ליום. אי נמי בראה שני בין השמשות ביצד, כגון שראתה ערב שבת בין השמשות מחויקין ראייתה לשני ימים בערב שבת ובשבת, ועוד ראתה בשבת בין השמשות מחויקין ראייתה השמשות לשבת וליום ראשון. הנה ראתה שלשה ימים זה אחר זה הרי זו זכה גמורה. בעי רב יוסף כיון המרצה בתמיד הותרה לו טומאת התהום או לא. אמר רבא קל חיומיר ומה יחיד שלא הותרה לו טומאה ידועה, שהיחיד אם נתבררה טומאה נדחה לפסח שני הותרה לו ליחיד טומאת אלא עושין אותן בטומאה